

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1828.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Ι ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Ψρὸς τοὺς κατὰ τόπου ἐπιστάτας τῶν
Δασμοτελωνείων.

Κατὰ συνέπειαν τῆς ύπ' Ἀρ. 7,430 διαταγῆς τῆς
E. τοῦ Κυβερνήτου, ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ
ζεικοῦ ἄλατος, καθ' ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν.

Μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς σήμερον, ἣν ἦθελε συλ-
ληφθῆ ζεικὸν ἄλας, εἰς ὅποιον δήποτε μέρος τῆς Ἑλλάδος
ἰδιοβούλευτον, θέλει δημεύεσθαι πρὸς ὄφελος τοῦ Ταμείου.

Διορίζονται οἱ κατὰ τόπους ἐπιστάται τῶν Δασμο-
πλωνείων νὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς δια-
ταγῆς ταύτης.

Εἰδοποιοῦνται καὶ οἱ κατὰ τὰ διάφορα τμῆματα Ἑκ-
πλοῖ Επιτροποῦ νὰ συνεργήσουν εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν δια-
πλωμένων ἐκπλήρωσιν.

Ἐν Αἰγίνη, τῷ 29 Οκτωβρίου 1828.

Η Ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ

Γ. ΣΤΑΥΡΟΣ.

N. ΣΠΗΛΙΑΔΗΣ.

Ο ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΕΛΛΑΣ ΔΙΑΤΑΡΧΗΣ

Ψρὸς τοὺς Χιλιάρχους, Λρυγχοὺς καὶ λο-
ποὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ

Διακηρύττει.

Ἄι εὐχαὶ ἄλων ἐκπληροῦνται τέλος πάντων. Ἡλθεν ἡ
πολιχὴ, κατὰ τὴν ὁπείαν κενούμεθα, διὰ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς
καποταθεῦτας συμπολίτας εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἀνατο-
λικῆς Στερεᾶς μας. Αἱ σημαντικαὶ ἀφορμαὶ τῆς μέχρι τοῦδε
ιρυποτορίας γνωρίζονται, αὐτὰς κατέθλιψεν ὅλους, ἀλλὰ δὲν
περιπηδοῦντο διὰ τὰς ἀκαφελεῖς ἐκβάσεις των.

Δόξα ἀθάνατος πρὸς τοὺς φιλανθρώπους Μονάρχας τῆς
Εὐρώπης! Αὗτοὶ ἀποκατέστησαν τέλος ἐξενθερνού τὸ κατα-
πατούμενον ἀπὸ τοὺς Ἀσανᾶς ἔδαφος τῆς Χερσονήσου.
Κινούμενοι ἡμεῖς ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τῶν μεγάλων εὐερ-
γεσίων των, ἐλπίζομεν βεβαίαν τὴν γενναίαν συνδρομήν των
καὶ δὶ ὅλην τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Η Στερεὰ Ἑλλὰς ἀπ-
εχόησε μὲν πρὸς καιρὸν, εἰς τὴν δεινότητα τῶν μεγάλων
περιστατικῶν τῆς, ἐπρόσφερεν ἡμας αἷματα πολύτιμα εἰς
τὸ Νυσιαστήριον τοῦ κοινοῦ ἀγῶνος, καὶ ὑπέσφερεν εἰς τόσους
χρόνους ὅλα τὰ διδόμενα βάρη τῶν κατὰ συνέχειαν ἐπιδρο-
μῶν τῶν Τούρκων.

Αλλὰ, διὰ νὰ ἀξιωθῇ αὐτὴ τὴν πολύτιμην συμπάθειάν των,
χρεωστοῦμεν προκαταρκτικῶς γὰ ἐνεργήσωμεν ἡμεῖς ὅ τι
τυγχωροῦν αἱ μικραὶ δυνάμεις τοῦ ἔθνους, μὲν ὅλην τὴν χρειώθη-
κούμεναν καὶ τάξιν. Τοιαύτη εἶναι ἡ φύσις τοῦ ἀγῶνος,
τοῦ ὅπερος ἐμβαίνομεν καὶ πάλιν.

Καρίσιμη μεγάλη πρὸς τὴν A. E. τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλ-

λαδοῦ! Ἐπεριποιήθημεν ὡς τώρα μ' ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρό-
πους τοῦ Ταμείου, ἐφωδιάσθημεν μ' ὅλα τὰ χρειώθη μέσα,
καὶ δὲν ἡμιταροῦμεν νὰ μὴν ἔχωμεν τελείαν βεβαιότητα καὶ
διὰ τὴν ἀκόλουθον προμήθευσιν ὅλων τῶν ἀναγκαίων.

Ἀποδίδων καθεῖς ἔξαρτον εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν πατρικὴν
ἐν γένει πρόνοιαν τῆς Ἐξοχότητός Του, νὰ ἀναζωσθῇ τὴν
σπάθην ὑπὸ τὴν αἰγιδὰ τῶν εὐχῶν του καὶ ὑπὸ τὸν πάτριον
ἐνθουσιασμὸν, ἐμπροσθεν τοῦ ὄπιον ἐκρημνίσθησαν πολλάκις
κολοσσαῖαι Τουρκικαὶ δυνάμεις, νὰ ἐνδείξῃ πρὸς ὅλον τὸ
ἔθνος τὴν ἀξιότητον ἀπόφασίν του, καθόσον ἀποβλέψει τὴν
βοήθειαν τῶν ἔξω ἐταρχιῶν, κατὰ τῆς ἀταραδειγματίστου
τυραννίας.

Η κίνησις ὅλου τῶν στρατῶν γίνεται τὴν τετάρτην (24
ἡμέραν τοῦ παρόντος).

Η επισυναπτομένη διαταγὴ προσδιορίζει τὸν τόπουν Τῆς
ἐνώσεως τῶν σωμάτων, καὶ τὸν ὄποιον θέλουσιν ἀκολουθήσει
δρόμον.

Εἰδικὴ δὲ διάταξις θέλει κανονίσει τοὺς τρόπους τῶν ὁδῶν
παριῶν, τὰ ἀσφαλιστικὰ μέτρα καὶ τὰ χρέη, εἰς τὰ δωδεκά
ντασάλλονται ἥδη καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται.

Ἐξεδίθη ἐν τῷ Γενικῷ Στρατοπέδῳ τῶν Μεγάρων, τῷ
21 Οκτωβρίου 1828.

Ο Στρατάρχης
■ ΓΥΝΑΛΑΝΤΗΣ.

Εἶναι ψευδὴς ἡ εἰδησίς, τὴν ὅποιαν ἀνεφέρουμεν εἰς τὸ γα-
φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ Ταχυδρόμου,
περὶ τοῦ ναυαγίου τοῦ Ρωσικοῦ πλοίου La Fère Cham-
renoise. Τὸ δικροτον τοῦτο φέρον τὸν ναύαρχον Ρικόρδον
ἀπεπάσθη ἐκ τοῦ λοιποῦ Ρωσικοῦ στόλου ἀπὸ μίαν τρι-
κυμίαν, τὸ ὅποιον ἐγέννησε τὴν φήμην τοῦ ναυαγίου.

Η νέα αὖτη Ρωσικὴ μοῖρα ἡδη μὲ τὸν στόλον τοῦ
ναυάρχου Κόμπτος Εὐδήνου, καὶ λέγεται ὅτι ἔχει διαταγάς
νὰ φερθῆ πολεμίως κατὰ τὴν Τουρκίας, ἀφοῦ ἡ Πόρτα δὲν
θέλειν ἀνακγυνωρίσῃ καὶ τὴν Ρωσίαν ὡς μίαν τῶν μετολαβού-
σῶν δυνάμεων εἰς τὰς Ἑλληνικὰ πράγματα.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐκ Νεοβαράκου (τῆς Αμερικῆς), 1^η Λύγούστου Ν.

Περούβιακα στρατεύματα εἰσέδραχμον χωρὶς τίνος διακη-
ρύζεως πολέμου εἰς τὴν γώραν τῆς Κολομβίας. Εἰς τὴν ἀ-
προσδόκητον ταύτην περιστατιν ὁ Βολιβάρος διεύθυνε πρὸς
τοὺς Κολομβίους ἐνεργητικὴν τινα προκύρωσιν, διὰ τῆς ὅποις
καλεῖ εἰς τὰ ὅπλα ὅλους τοὺς συμπολίτας των. Ή ἐπὶ κεφαλῆς
τῶν παρουσία του, λέγει, θέλει εἶναι τὰ σύνθημα τῆς μά-
χης. « Δὲν θέλω ἀνακυνηθῆ ἐνταῦθα, προσέτεται ὁ ἄρχων τῆς
πολιτείας, ὅλα τα ἐγκλήματα, τῶν ὅποιων οἱ ἀγενεῖς ἔχθροις
οις ἀποκατεστάθησαν ἐνοχοι. Τοῦτο θέλει χρειασθῆ πολλὰ
καιρὸν, καὶ θέλειν εἶναι πολλὰ λυπτόρον, καὶ σεῖς δὲν θέ-
λατε δυνηθῆ νὰ κρατήσετε τὴν ἀγανακτησίαν σας εἰς τηνικτα-

οι μησιν τῶν κακουργημάτων. Ἐξολοθρεύσωμέν τοὺς ἀθλίους
ἄνδρους, οἵτινες κατεπάγονται τὸν κατώφλιον τῆς πολιτείας
καὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς πατρίδος· θυσιάσωμεν τοὺς θεβή-
λούς, οἵτινες ἔρχονται νὰ μιάνωσι τὴν ἀγίαν γῆν, ἢτις ἐ-
γένησε τόσους ἥρωας.....,

'Ἐκ Λαοδικίου, 12 Σεπτεμβρίου.

Αἱ Γαλλικαὶ ἐφημερίδες λέγουν ὅτι ὁ λόρδος Ἐύτεσβουρῆς
ἀρθώσεται ἐκ μέρους τοῦ Ῥωσικοῦ συμβούλιον καὶ τοῦ
ποκεάτορος Νικολάου αὐτοπροσώπως τὴν διακήρυξιν ὅτι
ἡ Ῥωσσία δὲν ἔχει κάνει σκοτῶν αὐξήσεως. Δὲν ἦτον
ἀναγκαῖον νὰ ὑπάγῃ εἰς Ὁδησσὸν ὁ λόρδος Ἐύτεσβουρῆς
διὰ νὰ κατερθώσῃ ταύτην τὴν διακήρυξιν, ἐπειδὴ αὗτη εὐ-
ρεται εἰς τὸ Ῥωσικὸν κύρυγμα. Ὅτωσετομεν λοιπὸν
ὅτι ὁ λόρδος Ἐύτεσβουρῆς θέλει ἐπιτύχει ἔτι σαφεστέρας
ἔξηγήσεις περὶ τῶν σκοτῶν τῆς Ῥωσσίας ὡς πρὸς τὰ δια-
πολιτεύματα, τὰ ὄποια ἀφησε τὸ κύρυγμα, καὶ πρὸ πάντων
ὡς πρὸς τὰ μέσα, τὰ ὄποια ἡ Ῥωσσία προτίθεται νὰ μετα-
χειρισθῇ διὰ νὰ τύχῃ τῶν ἀσφαλειῶν εἰς τὴν διὰ τοῦ Βοσ-
τόρου ἐλευθέρων ἐμπορείων της, τὰς ὄποιας διεκήρυξεν ὡς
ἀναποφεύκους προοιμιάτεις εἰς πᾶσαν περὶ εἰρήνης συνθήκην.

Ὕποτεθέντος ὅτι ἡ Ῥωσσία δὲν θέλει νὰ ἐκτείνῃ τὴν
γῆν της, ἔπειτα μετὰ τὸν πόλεμον ν' ἀποχωρήσῃ χωρὶς
ἄλλας ἀσφαλείας παρὰ τὰς περιεχομένας εἰς τοὺς ὄρισμοὺς
τῶν παλαιῶν συνθηκῶν, καὶ τότε ὁ πόλεμος θέλει εἶναι παρά-
λογος καὶ ὅχι πολλὰ ἔνδοξος. Ἀλλ' ἐὰν ἡ Ῥωσσία ἥθελε
ζητήσει ἄλλην ἐγγύησιν, ποῦ ἥδύνατο νὰ τὴν εὕρῃ, ἐὰν δὲ
καταλάβῃ ὅποιονδήποτε μέρος τῆς Ὁθωμανικῆς γῆς;

Ἐκεῖνο δὲ ἀποκαθίσταται δύσκολον τὴν θέσιν τῶν ἄλλων
Δυνάμεων ἢ τῆς Εὐρώπης, ὅτι φανεῖται ὅτι ἀναγνωρίζειν τὴν
δικαιότητα τοῦ πολέμου, καὶ ἐπομένως τοῦ προκειμένου, δὲν
δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν ν' ἀφήσῃ τὸν πό-
λεμον προτοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του, καὶ ὅμως ὁ σκοπὸς
οὗτος δὲν συνάδει σύδαμῷ μὲ τὴν ὑπαρξίαν τοῦ Ὁθωμανικοῦ
βασιλείου, ὡς Δυνάμεως ἀνεξαρτήτου.

Βάλλοντες τὴν Πόρταν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν Δυνά-
μεων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἥτο δυνατὸν νὰ δώσωμεν εἰς
τὴν Ῥωσσίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορίου της.
Οἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ Μωαμεθανοὶ ἥθελον εἶναι τότε εἰς τὴν θέσιν
τῶν ὑποδεεστέρων τῆς Ἰνδίας Δυνάμεων ὑπὸ τὴν προστασίαν
τῆς Ἀγγλικῆς ἑταίριας. Τινὰ τῶν φρουρίων των ἥθελον
ταραδοθῶσιν εἰς ξένας φρουρὰς, αἵτινες ἥθελον χερσιμεύει
ἐν ταύτῳ ὡς ἐγγύησις ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν συνθηκῶν,
καὶ ὡς προστασία κατὰ τῶν πολεμίων σκοτῶν τῶν ἄλλων
ἐπικρατειῶν. Ἀλλ' ὅμως δὲν εἶναι εὔκολον νὰ κατορθωθῇ
ώστε ἡ Πόρτα, ἐνῷ ἀκόμη ἔχει δύναμιν, νὰ ὑποταχθῇ εἰς
παρόμοιον συμβιβασμόν ἐπὶ πᾶσι δὲ εἶναι πιθανὸν ὅτι ἡ
Τουρκία θέλει τελευταῖον καταντήσει εἰς τοῦτο.

[Σφαίρα καὶ Περιηγητής.]

— 'Ο Ταχυδρόμος λέγει ὅτι ἡ Ῥωσσία δὲν θέλει νὰ κάμη
κατακτήσεις, ἀλλὰ ζητεῖ ὡστε εἰς Τούρκους νὰ τὴν ἀποζη-
μάσουν τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, νὰ ἐκτελέσουν τὴν συνθήκην
τοῦ Ἀκκερμανίου καὶ ν' ἀφήσουν ἐλευθέρων τὴν ναυτιλίαν
τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Τὴν δὲ ἐλευθερίαν τῆς τοῦ Εὐξείνου
Πόντου ναυτιλίας δὲν δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ, κατὰ τὸν
Ταχυδρόμον, εἰμὴ καταστρέψων ὅλα τὰ φούρια τῶν δύ-
των πορθμοῦ πλευρῶν ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Εὐξείνου Πόντου
μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὅλα τὰ φρούρια τὰ ἐπὶ
σῶν παραλίων τῆς Πρωσονίδος καὶ τοῦ Ἐλληστόντου. 'Ο

Ταχυδρόμος ἥθελεν, ὡστε νὰ γένη τρόπος νὰ ἐμποδισθῇ
ὁ διάπλους τοῦ σημαντικοῦ ἐκείνου πορθμοῦ εἰς ὅλων τῶν
ἔθνων τὰ πολεμικὰ πλοῖα.

'Ἐκ Παρισίου, 17 Σεπτεμβρίου.

'Ο Ἀντιναύαρχος Ῥοσαμέλ μέλλει διοικέσθω νὰ ἀπο-
πλεύσῃ ἐκ Τουλῶνος ἐπὶ τοῦ δικρότου Τριανταίης διε-
νὰ ὑπάγῃ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ὄπονανάρχου
Κ. Δεριγνῆ.

'Η ἀπὸ τῶν πολλοὺς πόνιοις πειραχθεῖσα ὑγεία τοῦ
Κ. Δεριγνῆ ἥδυνατο μόνη νὰ κάμη τὸν ἄνδρα νὰ ἐπει-
στρέψῃ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἀλλ' εἰμεθα μακάριοι ὅτι δι-
νάμεθα ν' ἀναγγείλωμεν ὅτι τὴν σήμερον εὑρώστει καὶ
έπομένως δὲν εἶναι λόγος περὶ ἀντικαταστάσεως ἄλλου
εἰς τὸ ἄξιόματα, κατὰ τὸ ὄποιον ἔκαμε τόσον μεγάλα
ὑπηρεσίας καὶ θέλει δυνηθῆ νὰ κάμη ἔτι σημαντικώτερας
(Moniteur.)

'Ἐξ Ὁδησσοῦ, 26 Αὐγούστου.

Μανθάνομεν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Πασκεύτης ὅτι, ὅτι
ἐκίνει μέρος τῶν στρατεύμάτων του εἰς τὴν σατραπίαν τοῦ
Ἐρζερουμ, ἔστελλεν ἄλλας μοίρας κατὰ τῶν φρουρῶν
Ἀκαλτζικίου καὶ Ἀρδανεστίου, τὰ ὄποια καὶ ἐκυρίευσε
αἴφνηδίως. Τὰ δύο ταῦτα φρουρία, χρησιμεύοντα μετὰ τῶν
Πότι ὡς ὄρμητήρια, ἀποκαθίστανται ἐπωφελέστατα καὶ
έξασφαλίζουν εἰς τὸν στρατηγὸν Πασκεύτης τὴν ἀκοστολή
τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων.

'Ἐκ Στεφανουπόλεως τῆς Τρανσιλβανίας, 26 Αὐγούστου.

Αἱ ἐκ Βουκορεστίου εἰδήσεις ἀπὸ 22 ἀναφέρουν ὅτι
Τοῦρκοι ὑπὲρ τὸν 20,000 τὸν ἀριθμὸν ἔκαμον τὴν 18
Αὐγούστου ἐκ Καλαφάτ (κατέναυτι τοῦ Βιδδινίου) ἔξοδο
κατὰ τοῦ ἐν Γαλεντζ Ῥωσσικοῦ στρατεύματος, ἀπὸ τῷ
ὄποιαν βιασθέντες οἱ Ῥωσσοί ἀπεχώρησαν εἰς τὸν Κζορό
περιχαρακωμένον στρατόπεδον. Κάκει δὲ προσεβλήθησαν
ὄρμητικῶς τὴν 19, ἀλλ' ὅμως ἥδυνθησαν ν' ἀνθέξουν κατὰ
τοῦ ὑπερέχοντος ἀριθμοῦ τῶν Τούρκων. Ἐν τούτοις δὲ ἐκ-
ρίευσαν οὗτοι εἰς τὸ πρώτον στρατόπεδον πολλὰ ἐφόδια, ἐ-
πὶ 10,000 ὀκάδες παζημαδίου, 40,000 ὀκάδες σίτων,
πολλὰς προνομὰς καὶ πάμπολλην ξυλικήν, λέμβους, πλοιέρων
καὶ ἄλλας ὄλας προσδιωρισμένας εἰς κατασκευὴν γεφύρα
ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως τέλος πάντων καῦμποστας χιλιάδας βοῶν
τὰ ὄποια ὅλα μετεκόμισαν εἰς Βιδδινίου.

Τὸ τμῆμα τοῦ Μεδδίζ ἔως εἰς τὴν πόλιν Κτζέρνετς ὃ
τῇ Μικρᾷ Βλαχίᾳ ἐλεηλατήθη κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν
καὶ ἐδοκίμασαν μεγίστην ἀνησυχίαν εἰς Κραιστίαν. Ἀλλ'
ἐπειδὴ ἔστειτα ὁ στρατηγὸς Γεϊσμαρ ἔλαβεν εὐθὺς βοηθείαν
ἐκ Καρακάλ καὶ ἄλλων μερῶν, ἐλπίζεται ὅτι τὸ τόλμηρο
τῶν Τούρκων δὲν θέλει φέρει ἄλλα ἐπακόλουθα.

[Αὐστρ. Παρατηρητής]

'Ἐξ Ιασίου, 30 Αὐγούστου.

'Ἄπο τῆς 26 δὲν διέβη κάνειν στρατιωτικὸν σῶμα διὰ τὸ
πόλεως μας, ἀλλ' ἡ διοίκησις τῆς Μολδανίας ἔλαβε τὴν
εἰδήσην ὅτι τὴν 2 Σεπτεμβρίου θέλουν ἔλθη ἐνταῦθα 2
συντάγματα πεζικοῦ. Αἱ ἐν Βατζισχάν εὑρισκόμεναι στρα-
τιωτικαι μοίραι ἔλαβον νέαν διεύθυνσιν καὶ διαταγὴν δι-
ταχυδρόμου νὰ ὑπάγωσι διὰ τὴν συγκομιωτέρας δόσεως
τῆς Συλήστριαν. Λί δύο αὖται μοίραι διεκούνται ὥστε τοὺς πε-
τηγοὺς Βιδζέργους καὶ Δασχίτοφ.

[Εφημ. Αὐγούστου]

Ἐκ Βουκορεστίου, 26 Αἰγαύου.

Τὸν αναμενόμενα βοηθητικὰ στρατεύματα δὲν ἀπέχουν πλούτο τῆς πόλεως, μαζί εἰμὶ 15 ὥρων δρομού, καὶ ἐλπίζεται ὅτι ἡ ἄφιξις τῶν θέλει καταπάσσει ὅλας τὰς οἰκίας τῆς Μικρᾶν Βλαχίαν ἐκδρομάς.

Ἐκ Κραιτίας, 22 Αἰγαύου.

Δεκτοῖς τέλος πάντων πλέον ἀνησυχίας. Ὁ στρατηγὸς Γεωργός πατέρως κατέβησε νὰ ἐμποδισῃ τοὺς Τούρκους καὶ, μετὰ μικροτίνας μάχας, νὰ τοὺς κλείσῃ εἰς τὸ ἐν Καλαφάτη πραγματεδόν των.

[Γαλλ. Εφημ.]

Διατριβὴ περὶ Δικαστηρίων.

Τοτε βέλουν συστηθῆ τὰ Δικαστήρια; Τὸ ἀντικείμενον πούτον νασχιλεῖ ἀπό τίνος καιροῦ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς "Ἐλληνας, τοὺς μὲν διὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴσαιν εἰσαγμένην εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀπ' ἀρχῆς ποθουμένην νόμιμον δικαιοδοσίαν, τοὺς δὲ διὰ τὰς διαφορὰς, τὰς ὁποῖας ἔχουν νὰ καθυποβάλουν ἐπὶ τὴν κρίσιν τῶν Δικαστηρίων. Αλλ' αἱ ὑποθέσεις αὗται πελάσαν τὴν ἀρχὴν των ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸ τῆς ἐθνεγερσίας, τοὺς ὅχι ὀλίγους εἶναι καὶ αἱ ἐντὸς αὐτῆς γεννηθεῖσαι. Αὗται ὑποθέσεις εἶναι συμπειστελεγμέναι ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιστατικὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔτον εἰ, τὴν θέλησιν τοῦ ἀποφύγη. Ήσαν ἄφενκλα ἐπακολουθήματα πολυάρτης ἀνάγκης, καὶ ὁ νόμος, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ πολυποθενεργὸν δύναμιν, οὔτε ἡμποροῦσε νὰ προνοήσῃ δὶς ὅλα πάντα. Τολμῶ λοιπὸν νὰ ἐρωτήσω. Τὰ Δικαστήρια αὗτα, πόσως ἐναγκαλισθοῦν τὰς πόρους τῆς συστάσεως τῶν κρισογειας, θέλουν ἀρά γε δυνηθῆ νὰ ἀπολαύσουν τὸν κύριον σκοπού των, δηλαδὴ νὰ ἀποδώσουν τὸ δικαίου εἰς τὰ μέρη, χωρὶς παρεκῆρασιν ἀπὸ τὰς ἀπαιτουμένας νομικὰς διαίτησεις, καὶ μὲ πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς συνειδήσεως τῶν δικαστῶν; Έγὼ ποιμένω ἀδύνατον, ὅσον καὶ ἀν ὑποθέσεις νομικοὶ, ἐμπειροὶ καὶ εὐτυχεῖδηιοὶ σὶ μέλλοντες δικασταῖ. Διὰνὰ μὴν ἐκτείνωμαι ἐπειδεῖς ἐξ ὑποθέσεως, φέρω αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς μαρτυρίαν τῶν λεγομένων. Ας ἐρωτήσῃ, ὅστις θέλη, τοὺς χρηματίσαντας τὸ ἔτος τοῦτο μέλη τῆς Ἀντιθαλασσίου Δικαστηρίου Ἐπιτροπῆς, καὶ θέλει εὐκολα πληροφορηθῆ εἰς παν δεινὴν θέσιν εὑρέθησαν πολλάκις διὰ τὴν ὁποῖαν ἔμελλον ἐκδώσουν ἀπόφασιν εἰς τὰς περὶ ὃν ὁ λόγος ὑποθέσεις σημειώσει ὅτι αἱ διαδικασίαι αὗται περιωρίζοντο μόνον τὰς διαφορὰς, αἱ ὁποῖαι ἐλαβαν ἀρχὴν ἐντὸς τῆς παναστάσεως, καὶ ἐπομένως τοιοῦτον στάδιον ἦλον ὀλιγώτερον πάκου διὰ τοὺς κριτάς. Αλλ' αἱ ὑποθέση διὰ μιαν στιγμὴν, οἱ μέλλοντες δικασταὶ θέλουν εὐτυχήσει νὰ ἐφαρμόσουν τὸν νόμον εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις. Εἶναι τάχα δικαιον, καθὼς Γάλλος καὶ Ἄγγελος σήμερον εἰς τὰς πατρίδας των, νὰ καταδικασθῇ ἐπίσης καὶ ὁ Ἐλλην, ἐπόπει ἄλλος ἐφυγε γυμνὸς πάπ τὴν Τουρκίαν διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν σφαγὴν, ἄλλου ἐδήμου εἰς τὴν Τουρκίαν τὰ κτήματά του, ἄλλος, διὰ νὰ τρέψῃ εἰς τὸν ἀγῶνα, ἐγκατέλιπε τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς ἀπομνήσεις του, ὡς τοῦ ἐπιρρωτήθησαν ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν, ἄλλος, τὴν ἐξηγόρασε μὲ τὰ λείψανα τῆς περιουσίας του τὴν ἀναρωτησθεῖσαν οἰκογένειάν του, στερεῖται ἄλλων μέσων, καὶ καθεῖται; Δὲν φρονῶ νὰ εἶναι κάνεις μὲ μικρὰ ἀνθεωτισμοῦ μικρήματα, ὅστις ἀπόφασις εἰς δώσῃ τόσου εὐκολα τὴν περὶ τοιούτων πραγμάτων ψήφον του. Αλλὰ πῶς ἔχουν νὰ περηγοῦν καὶ νὰ τελειώσουν αὗται αἱ ὑποθέσεις; Η ἐρώτησις αὕτη εἶναι πολλοῦ λόγου ἀξία, καὶ διὰ ν' ἀποκριθῇ δὲν πρέπει, νομίζω, νὰ τὸ κάμη παρὰ μὲ εὐλάβειαν καὶ

μὲ σπουδαίαν συζήτησιν, μήπως εὑρεθῇ ὁ μέσος ὄρος^ο καὶ ἐπειδὴ παντὸς "Ἐλληνος χρέος ἀπαραιτητού εἴναι νὰ παρέργησιάζεται, σταν παρόκειται λόγος περὶ τῶν κοινῶν συμφέροντων, διὰ τοῦτο προτείνω μιαν ἀπλῆν γνώμην ἐπειδὴ σκοτεινὸν δώσω αἰτίαν εἰς τὸν ἐπιστημονικῶτερούς καὶ ἐμπειρότερούς, νὰ λαλήσωσι διεξοδικώτερον καὶ καταλληλότερον περὶ ἀντικειμένου τόσον σπουδαίου.

Φρονῶ λοιπὸν ὅτι συμφέρει:

Πρῶτον. Τὰ Δικαστήρια, τὰ ὅποια μέλλουν νὰ συστηθοῦν, νὰ δικάζωσι, καὶ τὰς παραδεχθησαμένους νόμους, μόνας τὰς ὑποθέσεις ἐκείνας, ὅσαι γεννηθῶσι μετὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων, καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ τὴν συστάσεως αὐτῶν προσδιορισθησομένην προθεσμίαν. Τοιουτοτρόπως καὶ οἱ δικαζόμενοι θέλουν γνωρίζειν, ποῖοι νόμοι θέλουν τοὺς δικάζειν, καὶ οἱ δικασταὶ εἰς ποιούς νόμους θέλουν ἐπιστηρίζεσθαι, καὶ ποιούς δικαστικοὺς τύπους θέλουν ἀκολουθεῖν. Ο τρόπος εὗτος ἀσφαλής εἰ τὸ δίκαιον τοῦ πολίτου καὶ τὴν ὑπόληψιν πρὸς τὸν δικαστὴν, καὶ στηρίζεσθαι καὶ ἡθικῶς τὰ ἱερώτατα αὐτὰ καταστήματα.

Δεύτερον. Διὰ τὰς διαφορὰς τῶν Ἐλλήνων τὰς πρὸ, καὶ ἐντὸς τῆς ἐθνεγερσίας μέχρι τῆς συστάσεως τῶν Δικαστηρίων, νὰ διορίσῃ ἡ Κυβέρνησις μίαν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν μὲ τοὺς ἀνα, καίους γραμματεῖς, ἐκλελεγμένους ἀπὸ τὰς διαφορὰς τῶν διαφόρων τάξεων, καὶ εἰδυνατόν, συμβιβάζουσα μᾶλλον ἡ δικάζουσα τὰς διαφορὰς. Τοιουτοτρόπως τὰ διαφερόμενα μέρη θέλεσθαι εἰς τὰ ὑποκείμενα τῶν κριτῶν τόσους εἰρηνοποιοὺς ἐξιαστὰς, χωρὶς νὰ ἀπαιτοῦν ἀκριβεῖαν δικαστικὴν, καὶ οἱ ἐπιτροποκριταὶ θέλουν ἔχει ἐλαφρὰν τὴν συνειδήσιν των, ὅτι ἔκριναν ὅχι μὲ ἀσυμπαθῆ αὐστηρότητα καὶ τὰς δικαστικὴν τὸ χρέος, ἀλλὰ μὲ καί την εὐσυνειδησίαν, τὴν ὅποιαν ἀπαιτοῦσιν ἀνώμαλοι καὶ ἀπὸ ἀνωμάλους περιστάσεις γεννώμεναι ὑποθέσεις. Εχει καὶ ἄλλο μέγα καλὸν αὐτὸν τὸ ἐπιτροποκριτήριον ὅτι, ἐπειδὴ σύγκειται ἀπὸ τοιούτους ἐναρέτους ἄνδρας, καὶ ἐπειδὴ θεωρεῖ αὐτὸν μόνον ὅλας αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰς ὑποθέσεις, οἱ κρινόμενοι δὲν ὑπόκεινται ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς τὰν πολλῶν Δικαστηρίων τὴν ἐνδεχομένην ἀντίφασιν, καὶ ὠφελοῦνται ἐκ τοῦ ἄλλου ὅχι διάλιγον ἀπὸ τὴν πειραν τῶν κριτῶν τὸ χρέος, διότι κατ' ἔξακολούθησιν θέλουν ἐπειργάζεσθαι αὐτοὶ μόνοι ὅλας αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰς διαφορὰς.

Εἰθε τὸ μικρὸν δοκίμιον τοῦτο νὰ δώσῃ αἰτίαν εἰς ὄριμωτέρας σκέψει, περὶ πράγματος, τὸ ὄποιον θέλει προξενήσει τὴν εὐχαριστησίαν καὶ ὁμόνοιαν τῶν πολιτῶν, ἐὰν διοργανισθῇ μὲ τρόπου ἀνάλογον πρὸς τὰς περιστάσεις τῶν Ἐλλήνων!

'Ἐν Λίγινη, τῇ 24 Οκτωβρίου 1828.

Λουκᾶς Ράλλης.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Δια παρημελήθησάν ποτε τὰ νομίζομενα μικρὰ, ἀνευ τῆς ἀποτυχίας τῶν μεγάλων. Τοῦτο ἐπαληθεύει τόσου πλέον, ὅσον τὰ ἔθνη δὲν ἀπεμακρύνθησαν πολὺ ἀπὸ τὴν ἀφετηρίαν τῆς ηγιαστησίας των γραμμάτων καὶ ἡμεῖς δὲν ἔξαρούμεθα τούτους. Εἶναι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ πρὸς τοιούτους ἐκάστους, αλλ' ἴδιως ἡ ἡμετέρα Ἐλληνική, ἡ ἀρχικὴ σπουδὴ, ἡ κρητική τῶν θεωρητικῶν, τῶν πρακτικῶν καὶ

μηχανικῶν μας γνώσεων, τῆς ἕποίας ἡ μαθήτευσις
τοῦτο καὶ ἐπρεπε νὰ μεθοδεύεται. Καὶ ὅμως πῶς
δάσκεται μεταξύ μας! — Οἱ πεταῖδευμένοι τοῦ αἰώνος
μας (δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ἀγῶνας των!) κατακραυ-
γάντες ἐνίσχυσαν τέλος πάντων ν' ἀποσείσουν τὸν
καθιδρυθέντα τοῦ παχυλοῦ γραμματικοῦ ἀρχαιότροπον
χρόνον, καὶ τὰς ὄρθας τῆς Γραμματικῆς δοξασίας ἀν-
ιστέστησαν, καθόσον εἰς τὴν θεωρίαν ἀπόκειται τὸ πραγ-
ματικόν της ὅμως, ἡ προοδικὴ ἐφαρμογὴ τούτων ἐπὶ τὴν
γράψασαν, ὀλοτελῶς ὠλεγωρήθη: ἵσως διότι τοῦτο φαίνεται
εὐτελὲς ἀντικείμενον, καὶ ὅμως ἔχει μεγάλα ἀποτελέσματα:
ὅμως διότι ἐνομισθῇ παραπολὺ τετριμμένη ὑπόθεσις· καὶ
κατὰ τοῦτο ὁ λογικὸς ἥθελεν ὅμοιάζει τὸν φυσικὸν παρα-
πτηρητὴν, ὅστις, ἐκεῖνα Γῷ ὃντες δὲν βλέπει ἡ συγκεχυμένως
ἀκούει, τὰ ὄντα παραπολὺ πλησιάσει εἰς τὴν ὄρασιν ἡ
ἀκοήν του. Ἀλλ' ἵσως παραγμελήθῃ, πολὺ πιθανότερον, διότι
ἐνεπιστεύθησαν τοῦτο εἰς τοὺς πραγματικοὺς διδασκάλους.

Τὸ ἐπραγματωσόησαν οὗτοι; "Ἄσ ἔμβη τις δὶ ὀλίγου
εἰς τὰ διδασκαλεῖα μας, ἀς γένη δὶ ἐν ὀλίγου ἀκροατής,
καὶ θέλει πληροφορηθῆ. "Ἄσ μὴ συγχέωμεν ὅμως ἐνταῦθα Γοὺς
ὅλιγωτάους ἐκείνους, οὅσ διὰ τὴν εὑμεθοδίαν τῶν διεκρίθησαν.

Τί κάμνει λοιπὸν αὐτὸν τὸ σμῆνος τῶν αὐτομάτων δι-
δασκάλων μας; Ἐρωτᾷ π. χ. τὸν μαθητὴν (διὰ καὶ περι-
ορισθῶ μόνον ἐπὶ τοῦ τεχνολογικοῦ), τί εἶναι τὸ "Ἀρθρον"
καὶ τοῦτο ἐπιτοπολὺ εἰς μιξοβάρβαρον καὶ πρὸς τὸν μα-
θητὴν ἀκατάλητον γλῶσσαν. Ὁ νέος ἀπροδιδακτος εἰς
τὰ ἀνήκοντα, λέγει αὐτολεξεὶ ἀπὸ στήθους τὸν μαθημένον
ὅρισμὸν μηχανικῶς κατὰ τὴν δεῖνα Γραμματικήν, τὸν
ὄποιον οὔτ' αὐτὸς ἐνοεῖ, οὔτ' ὁ διδασκαλός του ποτὲ ἔλαβε
τὴν καλοσύνην νὰ τὸν ἔξηγήσῃ. Μετὰ ταῦτα τὸν ἐρωτᾶ
τὰ τρία λεγόμενα παρεπόμενα καὶ οὗτος μὲ τὸν αὐτὸν
αὐτοματισμὸν τοῦ διδασκάλου του κάμνει τὴν ἀπαριθμησιν
μηχανικῶς πάλιν, ὡς ἀνερμηνεύτως τὰ ἔμαθε. Καὶ ιδού!
τελείονει τὴν τεχνολογίαν τοῦ "Ἀρθρου" ἐκείνης τῆς πρώτης
ἡμέρας. Μετὰ Γοῦ, ὡς νὰ ἔπειλεισε πλέον Γῆν
τεχνολογίαν τοῦ "Ἀρθρου" κατὰ διδασκαλικὴν προσταγὴν,
ὁ μαθητὴς παρακατίων διαβάζει τὸ κείμενον
καὶ ἐν συμπέσῃ ἡ ἐπομένη λέξις νὰ εἴναι ρῆμα,
παρειθὺς μετὰ γενναιότητος τὸν ἀρχίζει καὶ τὸν ἐρωτᾶ
εἰς τὰ πρόσω μὲ τὸν ὅμοιον τρόπον, τί εἴναι "Ρῆμα, πόσα
παρεπόμενα ἔχει κτλ. κτλ., οὔτε τὸν καταναγκάζει
ρίφοκινδυνέση τὸ παρ'" [Ιταλοῖς λεγόμενον *salto mortale*
θανάτιμον πήδημα], καὶ τὸ πλέον παράδεξον καὶ ἀλογον,
ὅτι ὁ ταλαιπωρος μαθητὴς ἐρωτᾶται ν' ἀποκριθῇ π. χ.
εἰς τὴν ἔγκλισιν ἡ διάθεσιν, ἐνῷ οὔτε τὸν ἔξηγήθησαν πρό-
τερον τί εἴναι, οὔτε τί διαφέρει ταύτης ἐκείνη, ἵσως καὶ
ἡ πρώτη φορὰ εἴναι αὕτη, καθ' ἣν τεχνολογεὶ ρῆμα. Καὶ
ἀκολούθως μὲ τὴν ὅμοιον τρόπον πάλιν ὑπερπηδᾶ εἰς τὸ
τυχὸν μέρος τοῦ λόγου τοῦ διαβάσματος, ὡσὰν νὰ
ἔτελείστεν ἥδη καὶ τοῦτο ὡστε, εἰς τοιαύτην παλίρροιαν
ἐρωτήσεων, ἐπισυμβάνει πρὸς τὸν μαθητὴν ἀπαύθησις,
ἀγδια, καὶ εἰς ὄλον τὸ ὑστερον ἀπαραίτητος Γοὺς μαθημάτων
ἀποστροφή.

Οἱ τοιοῦτοι διδασκαλοὶ ἀς ἔχωσιν ἀνὰ χεῖρας τὴν ἀρί-
στην τοῦ Βυτμάνου ἐπιτοπὴν, τὴν πλέον φιλόσοφον καὶ

μεθοδικὴν Γραμματικὴν σύτοιθέλουν διαστρέψει καὶ ταῦ-
δεν θέλουν Βαβύνει παντελῶς εἰς τὸ πνεῦμα.. Δυνάμει
νὰ εἰσῶμεν καὶ περὶ τούτων ὅτι ὁ περιώνυμος Βολταῖρος
κατὰ τοῦ στοχαστικοῦ M. Πασχάλη περὶ τῆς κρίσεων
τῶν ποιητῶν ὑπεραπολογούμενος: "Διὰ νὰ κρινῇ τις ποιη-
τὰς πρέπει νὰ εἶναι εὐαίσθητος, πρέπει νὰ ἐγενήθῃ μετά-
τινος σωματικοῦ πυρὸς ἐμψυχοῦντος, τοὺς ὄποιούς θέλομε
νὰ ἐννοήσωμεν. [α] ,, 'Αλλὰ δὲν ἐπιδέχονται εἰς ταῖς οὐτοῦ
θεραπείαν; μάλιστα καὶ θέλομεν ἐξευρεῖ ταῦτη ἐπὶ
τὴν μεθοδικὴν τῶν ἐπιστημῶν πρόσδον, κατὰ τὴν διαίσθησιν
πρέπει νὰ κανονισθῶσιν οὗτοι.

'Ο μὲν Ἀριθμητικὸς π. χ. προσβαίνει ἀπὸ τὰ ἀπλὰ
εἰς τὰ σύνθετα. Πρῶτον διδάσκει τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀριθμῶν
μῶν ἐνὸς ἑκάστου κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν αὐτῶν καὶ τὴν
γραφὴν, διδάσκει δηλαδὴ τὴν ἀριθμητικὴν δεύτερον μετά
βαίνει ἐπὶ τὴν σύγκρισιν ἀνὰ δύο ἐκ τῶν ἥδη προ-
εγνωμένων ἀπὸ τὴν ἀριθμητικὴν ἀριθμητικὴν διὰ νὰ εὐη-
τρίστεν τινὰ ἄγνωστον, ὁ ἐστὲ μεταβαίνει εἰς τὰ τέσσαρα
πάθη· τέλος πάντων ἀπὸ τὴν παράθεσιν ἀνὰ δύο ἀριθμούς
ἥδη μαθηθεῖσαν, μεταβαίνει ἐπὶ τὴν σύγκρισιν ἀνὰ τριῶν
πρὸς τριῶν τετάρτου τινὸς ἀγνώστου, τουτέστι μετα-
βαίνει εἰς τὰς ἀναλογίας. 'Η δὲ Λογικὴ, ἡτις μᾶς διδάσκει
καὶ τὸν συνδυασμὸν καὶ ἐπωμένως τὴν αύταξιν τῶν ἰδε-
ῶν μας, δὲν πράγματι διαφορετικά. Πρῶτον μᾶς διδάσκει
τὴν ἀντίληψιν τῶν ἐννοιῶν ἡ ἴδεων μᾶς καθέκαστα· δεύτερον
παραλαμβάνει δύο ἐννοίας καὶ τὰς συγκρίνει, καθόσον συμ-
φωνοῦν ἡ διαφωνεῦν, καὶ ἐντεῦθεν ἡ κρίσις ἐνδιαθέτως,
πρότασις γραπτῶς· ἀπὸ τὴν ἀντεξέτασιν δύο ἴδεων,
μεταβαίνει ἐν Γέλει εἰς τὴν ἀντεξέτασιν τριῶν, ἐξ οὗ
συλλογισμός. 'Αλλὰ καὶ ἡ ἀκριβεστάτη ἀπάντων, ἡ ἀφε-
δής καὶ θεία Γεωμετρία, σύτω προσδένει. Προταχθέντα
τῶν ἀρχῶν της, ἀξιωμάτων δηλαδὴ, ὄρθομῶν σημείου,
γραμμῆς, σώματος κτλ., προγραμματεύεται πρῶτον περὶ¹
συμπτώσεως ἀνὰ δύο ἡ καὶ πλειστέρων γραμμῶν, καθόσον
δὲν περικλείστεν διάστημα ἡ ἐμβαδόν δεύτερον περὶ συμ-
πτώσεως ἀνὰ πλειστέρων, καθόσον ἀποτελοῦν ἐμβαδόν,
ἐστι περὶ ἐπιφανειῶν, τέλος πάντων περὶ στερεῶν. "Ωσπε-
ροβαίνοντας ἀπὸ τὰ εὐκολώτερα εἰς τὰ δυσκολό-
τερα, ἀπὸ τὴν ἀποθεικτικὴν μάθησιν ἐνὸς ἐγνωμόνεων
ἥδη εἰς τὸ προσεχὲς ὄγκωστον ἄνευ πηδημάτων. 'Ἴδια
λοιπὸν ἡ μέθοδος.

Πρέπεις λοιπὸν καὶ οἱ διδασκαλοὶ μας νὰ προσβαίνωσο
ἀπὸ τὰ εὐκολώτερα εἰς τὰ δυσκολώτερα χωρὶς θανατο-
μῶν πηδημάτων, καὶ ἐν σοφῷ ὁ μαθητὴς δὲν μάθει
καλὰ ὡς μίαν γεωμετρικὴν πρόλασιν τοῦτο τὸ ὑπὸ ὅψη
εὐκολώτερου μέρους λόγου, νὰ μὴν ἐπιχειρίζωνται τὸ πρ-
σεχὲς δυσκολώτερον. "Αλλως δὲ, καὶ ἀφοῦ ἀνδροφθῶσι ἡ
Θησέως ἥλικίαν οἱ νέοι, οὐδὲ αὐτὸς τῆς Ἀριάδνης ὁ μή-
δύναται νὰ τοὺς απαλλάξῃ τοῦ πολυπλοκωτέρου τούτου
λαβυρίνθου τῶν γραμματιστῶν.

Τὴν 28 Οκτωβρίου 1828, ἐν Αἴγινῃ

Χ. Π. Πάμπωνη

(a) Id. Henriade par Voltaire, émi de Vilmais sur la Poésie Bré-
gue, pag. 265. ΚΑΔΙΚΑΔΙΜΙΑ